

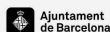


Ajuntament
de Barcelona

FUNDACIÓ JOAN BROSSA
CENTRE DE LES
ARTS LLIURES

Sumari Astral

Caterina Almirall, Claudia Elies,
Itziar Okariz, Gabriel Ventura,
Mafe Moscoso, André Romão, Esther Ferrer, Martín
Vitaliti, Itxaso Corral, Pilar Bonet, Irene Solà,
Sofia Montenegro, Silvia Gubern, Quim Pujol,
Pedro G. Romero, Pilar Soler Montes, Eulàlia Rovira,
Àngela Millano, Michael Lawton,
Anna Dot, Enric Farrés Duran, Ignasi Aballí, Aldo
Urbano, Cristina Mejías, Luz Broto, Magda Bolumar,
Marc Vives, Oriol Saureda i Amor Estadella,
Gerard Horta, Fuentesal Arenillas, Lúa Coderch.



SUMARI ASTRAL

OBRA COL·LECTIVA

» L'Ajuntament de Barcelona i la Fundació Joan Brossa publiquen *Sumari Astral*, una obra col·lectiva que proposa noves pràctiques artístiques amb la mística pròpia de l'univers brossià com a rerefons. Un llibre que combina text i imatges per experimentar amb obres d'art, versos, encanteris, aforismes i altres tipus de jocs

» Caterina Almirall, Claudia Elies, Itziar Okariz, Gabriel Ventura, Mafe Moscoso, André Romão, Esther Ferrer, Martín Vitaliti, Itxaso Corral, Pilar Bonet, Irene Solà, Sofia Montenegro, Silvia Gubern, Quim Pujol, Pedro G. Romero, Pilar Soler Montes, Eulàlia Rovira, Àngela Millano, Michael Lawton, Anna Dot, Enric Farrés Duran, Ignasi Aballí, Aldo Urbano, Cristina Mejías, Luz Broto, Magda Bolumar, Marc Vives, Oriol Saureda i Amor Estadella, Gerard Horta, Fuentesal Arenillas i Lúa Coderch són els artistes participants

» Entre altres activitats, el 20 de setembre a les 10:30 h, en el marc de la Setmana del Llibre en Català, tindrà lloc la presentació del llibre. Durant el dia es portaran a terme altres activitats al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa

» A més, fins al 20 de setembre es pot visitar l'exposició *Sumari Astral*, a cura de Caterina Almirall i amb la col·laboració de Claudia Elies, al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa

Agafant el títol del darrer poema que va escriure Joan Brossa, publicat de manera pòstuma i que ara recuperem en aquest volum, *Sumari Astral* és un projecte col·lectiu en què les i els artistes participants interroguen la realitat que construïm i transformem per mitjà del llenguatge, l'art o el pensament a partir de l'ús del text, la imatge o fins i tot el gest.

D'aquesta manera, i unint el llegat de Joan Brossa a les pràctiques artístiques contemporànies, *Sumari Astral* aplega veus diverses, peces expositives, versos, encanteris, aforismes i altres tipus de jocs en un ordenament d'imatges i textos que, tancant el cercle, ens retornen la pregunta sobre la possibilitat i la impossibilitat de l'ordre còsmic.

El títol prové de l'últim poema de Joan Brossa que es trobava descatalogat i que ara es pot recuperar en forma de cartell desplegable a la sobrecoberta de la publicació. El text ens remet a les forces invisibles que operen sobre nosaltres i la realitat que construïm al nostre voltant. Parla de la relació entre el món visible i l'invisible, i de l'intent impossible d'ordenar el cosmos en la seva dimensió material i espiritual. És a partir d'aquesta idea que ens hem atansat a la noció del que és màgic, com a llenguatge i com a forma d'atenció, com una pràctica que emergeix de la quotidianitat i de les petites meravelles del context immediat, i que, en mans dels artistes, ens situa en els espais de transformació de la realitat i del desplaçament de significats.

L'exposició *Sumari Astral* també explora la noció de màgia en les pràctiques artístiques contemporànies. És, en bona part, el resultat d'una recerca performativa i col·laborativa en la qual la imatge, el text el gest o la paraula són, en mans dels artistes, les eines per interrogar i qüestionar aquest món i la realitat que creem: tant en l'imaginari individual com en el col·lectiu, tant en allò que és íntim com en allò que és social.

Cadascuna de les obres que hi ha a la mostra ocupa un lloc en el poema, que és el que ens dona, finalment, un possible i fràgil ordenament dels cossos en l'espai. Les forces gravitacionals, que ordenen aquestes sales d'arquitectura bigarrada, s'estructuren tant perquè les puguem llegir com perquè ens hi puguem perdre, fins i tot més enllà dels seus límits. S'estableix així una tensió entre el que veiem, el que no veiem i allò que som capaços d'imaginar. Prenem de Joan Brossa la voluntat d'explorar els llenguatges artístics de forma interdisciplinària. El poeta sempre va definir la seva eclèctica producció artística com a poesia, fos text, imatge, objecte o gest. El seu llegat resulta una manera d'entendre les pràctiques artístiques com un llenguatge per mitjà del qual s'experimenta amb la multiplicitat de significats del món, i que recull el gir cap a la condició material dels llenguatges, transgredint-ne i eixamplant-ne les fronteres. Partim del llegat brossià no tant com un referent sinó com una caixa d'eines, com un compendi de gestos que ni tan sols li són propis, sinó que són compartits, que ens permeten trobar-ne els rastres en els llocs menys evidents i inesperats.

Les pratiques artistiques, així com les seves definicions, presenten una manera d'entendre l'art en la qual la funció de l'artista és ordenar i endreçar allò que li és donat. Poden ser les paraules, així com la impossibilitat de tancar-les i reduir-les a un sol significat. Es presenta com algú que no acaba d'escollir del tot allò que diu, sinó que juga amb el que té a l'abast.

Així, la figura de l'artista, anàloga a la del mag, és la d'algú que pot posar en pràctica els desplaçaments dels objectes i la transformació de les seves qualitats simbòliques. Algú que tant genera realitats com n'amaga d'altres per qüestionar la mateixa noció del que és real. De la mateixa manera, la tasca mediúmica tracta de canalitzar missatges o presències que ens acompanyen i que només podem escoltar si hi parem atenció. Aquí ens hem centrat especialment en la relació de les peces amb l'espai i les seves qualitats, en com circular, escoltar, il·luminar o senyalar. Hem portat el compromís amb aquesta noció de màgia fins al final.

Brossa sempre es va definir com a poeta, però sense posar límits, entenent la poesia com una forma de vida, com a experimentació constant, oberta i plural.

Teresa Grandas

A mí me parece que las diferentes expresiones artísticas de una época, la pintura, la escultura, en este caso el cine, son diferentes partes de una pirámide que en el punto más alto se juntan. [...] Todo es una cosa que parte de unas necesidades diferentes, pero que como digo, hay un momento que se juntan. Sé que para mí escribir un poema o hacer un guión de cine o hacer un número musical siempre obedece a esta cosa íntima que sale, que va de dentro afuera. Para mí siempre es una cosa que va de dentro a fuera. Nunca al revés. Ahora, se puede canalizar a través de diferentes medios.

Entrevista a Joan Brossa, *A Fondo*, RTVE, 1978

JORNADA ASTRAL

20/09

10:30 - 11:15 h Presentació de la publicació a la Setmana del Llibre en Català

11:15 - 12:00 h Itinerari d'exploració poètica i urbana amb Gabriel Ventura

12:00 - 13:00 h Visita guiada a l'exposició

18:00 - 19:30 h Sessió oberta del grup de recerca de *Sumari Astral*

19:45 - 20:30 h Presentació de *Catedral debacle*, tarot d'Aldo Urbano

ENTRADA GRATUÏTA

10:30 - 11:15 h *Sumari Astral*, la publicació. Presentació de la publicació col·lectiva del projecte Sumari Astral, que investiga la màgia en les pràctiques artístiques contemporànies, i que parteix de l'últim poema escrit per Joan Brossa. La conversa versarà sobre com es pot donar format de llibre a idees tan etèries com l'art, la màgia o la poesia.

Hi participen:

Caterina Almirall, curadora

Claudia Elies, comissària

Alba Font, dissenyadora

Lilianna Marín, editora

Maria Canelles, codirectora de la Fundació Joan Brossa

Gabriel Ventura, un dels autors

11:15 - 12 h Itinerari d'exploració poètica i urbana a càrrec de Gabriel Ventura des de la Setmana (pg. Lluís Companys) fins a la Brossa (c. Flassaders)

Exploració urbana a partir del concepte de deriva per subvertir la vida quotidiana i descobrir maneres d'experimentar la ciutat, la poesia i l'art. L'atzar, la sorpresa, el joc i el treball amb l'atenció ens portaran des del passeig Lluís Companys fins a l'antiga fàbrica de la moneda, amb la predisposició oberta per deixar-nos fascinar per Sumari Astral, una exposició que explora la màgia en les pràctiques artístiques contemporànies i també en la quotidianitat (i que parteix, com a pòtic, de l'últim poema de Joan Brossa).

12 - 13 h Visita a *Sumari Astral* amb les curadores de l'exposició (Caterina Almirall i Claudia Elies) a la Brossa

L'exposició Sumari Astral explora la noció de màgia en les pràctiques artístiques contemporànies. L'exposició és, en bona part, el resultat d'una recerca performativa i col·laborativa en la qual la imatge, el text, el gest o la paraula són, en mans dels artistes,

eines per interrogar i qüestionar aquest món i la realitat que creem: tant en l'imaginari individual com en el col·lectiu, tant en allò que és íntim com en allò que és social.

18 - 19:30 h Sessió oberta amb el grup de recerca de Sumari Astral. El grup de recerca interdisciplinar el formen Caterina Almirall, Itxaso Corral, Enric Farrés Duran, Claudia Elies, Mariona Naudin i Xesca Salvà, i durant nou mesos s'ha reunit per (re)llegir el poema de Joan Brossa, per habitar l'espai i per compartir pràctiques artístiques i màgiques. Fins ara els resultats de la recerca s'han presentat en el format de l'exposició, el programa públic i la publicació. En aquesta sessió posarem en pràctica de forma compartida algunes "metodologies màgiques" de treball del grup.

19:45 - 20:30 h Presentació de *Catedral debacle*, tarot d'Aldo Urbano amb l'artista i Judit Musachs, la dissenyadora

Catedral debacle és un joc de cartes del tarot adaptat a l'imaginari pictòric d'Urbano. El títol respon a la noció de "catedral" com si fos una catedral portàtil dissimulada sota l'aparença d'un joc de cartes i "debacle" aporta al matís caòtic que afegeix aquesta versió del tarot totes les caigudes personals i col·lectives tan pròpies del nostre temps. El resultat són imatges inestables: algunes de crisi i d'èxtasi, d'altres poètiques i melancòliques. L'estoig de material pobre (però amb una estampació de luxe platejada) és disseny de Judit Musachs, i l'edició és limitada i numerada. Aquesta publicació no s'hauria pogut fer sense la generositat de l'artista i la dissenyadora o sense la complicitat de [La Casa Encendida](#) o [Bombon Projects](#).



© Esther Ferrer, VEGAP, Barcelona, 2025



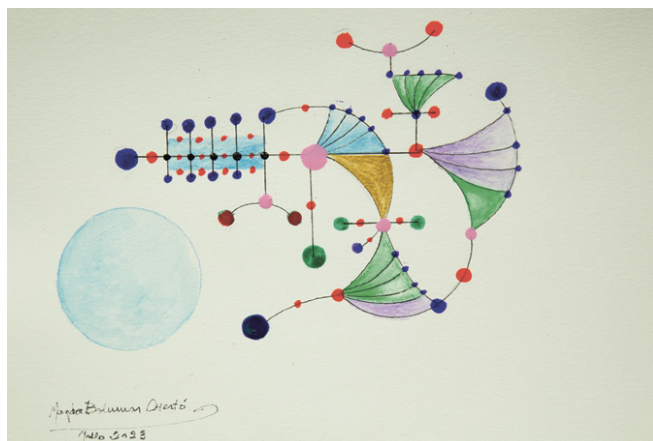
© Silvia Gubern



© Ignasi Aballí



© Aldo Urbano



© Magda Bolmar. *Sense títol*, 2023. Aquarel·la i laca sobre paper. 20,3 x 29,7 cm. Col·lecció particular



© Marc Vives

En el següent enllaç, podeu descarregar imatges de les obres de l'interior del llibre. Preguem citeu la font corresponent:

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1tDjB2yuCuyc-yWzjdjDt_U7KrIXZN0Jr

Per a més informació:

<http://ajuntament.barcelona.cat/barcelonallibres/>

Laura Santaflorientina / tel.: 699 061 244 / c/e: laurasantaflorientina@gmail.com